

BYGGNADS AVTALSKRAV.

Gällande Kollektivavtalet för måleriyrket gentemot
Måleriföretagen inför 2025 års avtalsrörelse

Tillsammans formar vi framtidens måleribransch

Trots att Sveriges ekonomi börjar återhämta sig är många av Byggnads medlemmar fortfarande oroliga för framtiden och jobben. Många har blivit uppsagda de senaste åren och känner oro över hur branschen kommer att se ut när byggandet tar fart igen. Är det de fuskande och kriminella företagen som kommer att ta marknadsandelar? Eller är det de seriösa företagen som bygger med egen personal och som sätter arbetstagarnas inflytande högt på agendan som går vinnande ur detta?

Som parter har vi nu en unik chans att städa bort arbetslivskriminaliteten, skapa en hållbar bransch för våra medlemmar och stärka de seriösa företagen. De kontroller som har genomförts av Svensk Bygghälsa visar på ett utbredd fusk i mångmiljonklassen. Där låga priser möjliggörs på bekostnad av de anställdas villkor och arbetsmiljö. Men ansvaret är gemensamt.

En huvuduppgift för oss som parter är att se till att måleribranschen är attraktiv och att fler vill utbildas inom våra yrken. Då måste branschen göra betydligt mer än i dag. Vi är beredda att ta vårt ansvar och förutsätter att företagen är beredda att göra detsamma.

Byggnads medlemmar vill se förändring

Avtalsrörelsen handlar om att skapa ordning och reda i branschen. Att säkerställa att ingen skadas eller dör på arbetet och att våra medlemmar har en trygg tillvaro genom hela arbetslivet, från skola till ålderdom. Den handlar också om att säkra jobben för våra medlemmar. Att vi tillsammans ser till att de företag som värnar egen personal och vågar satsa på utveckling som står starka och konkurrenskraftiga för framtiden.

Högre löner

Lönegapet mellan arbetare och tjänstemän fortsätter att öka och är nu lika högt som på 1930-talet. Ojämligheten splittrar samhället och skapar otrygghet och ohälsa. Byggnads ställer sig bakom LO-samordningen i sin helhet. Våra medlemmar har drabbats hårt av det ekonomiska läget och inflationen. Genom vårt yrkande om löneökning med 4,2 procent och en låglönesatsning tar vi ett gemensamt ansvar för Sveriges ekonomi.

Stoppa kriminalitet, fusk och utnyttjande

I förra avtalsrörelsen satte Byggnads granskning av fuskande företag högst på agendan. Det regelverk som då infördes i Byggnads övriga kollektivavtal behöver nu införas även i Måleriavtalet. Regelverket behövs för att säkerställa att vi kan städa bort fuskande företag från marknaden.

Ett hållbart arbetsliv

Byggbranschen ska vara en attraktiv bransch för både kvinnor och män. Alla ska känna sig trygga med att det går att förena arbete med ett aktivt familjeliv. Det ska vara en bransch där högutbildad arbetskraft uppmuntras ta initiativ och känner arbetsglädje. Det ska vara en bransch som värnar arbetstagarens hälsa och välmående. En bransch där företagen kan konkurrera om arbetskraften genom goda arbetsvillkor och högt inflytande över arbetssituationen. Då kan vi både locka till oss och behålla den kompetens som behövs för framtiden.

Vägval för måleribranschen framtid

Vi vill att de seriösa företagen premieras. De som visar vilja att utvecklas och vågar konkurrera med kvalitet, snarare än med dumpade villkor. Det är sådana företag som Byggnads medlemmar vill arbeta i. Årets avtalsrörelse handlar om att ge företagen förutsättningar att kunna konkurrera med hög kompetens och goda arbetsvillkor.

Ekonomiska yrkanden

Lönegapet mellan arbetare och tjänstemän fortsätter att öka och är nu lika högt som på 1930-talet. Vi kan inte acceptera att klassamhället breder ut sig. Detta är en viktig fråga för oss att komma till rätta med i denna avtalsrörelse.

Vårt lönekrav är långsiktigt hållbart och tar hänsyn till både inflationsmålet och kravet på internationell konkurrenskraft.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att en överenskommelse träffas om löneökningar med 4,2 % dock med ett lägsta utrymme om 1 222 kr per månad räknat per individ inom avtalsområdet,

att utgående löner och samtliga nivåer i avtalet höjs med minst 4,2 %,

att avtalets garanti- och lägstalöner minst höjs med samma nivå som utgående lön.

VAD ÄR EN MÅLARE

I den senaste avtalsrörelsen verkställdes konfliktvarslet och många målare gick ut i konflikt. Konflikten handlade om att återställa Arbetsdomstolens tolkning av §2 "Vad är en Målare". Som ett resultat av konflikten så träffades en särskild överenskommelse under avtalsperioden och en arbetsgrupp har haft som en deluppgift att följa upp bestämmelsen. Arbetsgruppen har inte kommit fram till några negativa konsekvenser av den tillfälliga bestämmelsen.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att den särskilda överenskommelsen, §2 Mom. a) 1, införs permanent i Måleriavtalet.

PENSION

Enligt prognoser kommer dagens pensionsavsättning inte att räcka för att arbetstagarna ska kunna leva ett drägligt liv även efter pensionering. Vi har därför påbörjat utbyggnaden av ett system där arbetsgivarna, utöver den vanliga pensionsavsättningen, även ska göra en extra pensionsavsättning. Den procentsats som avsättningen i dag har är dock inte tillräcklig för att uppnå målet med att de anställda ska få en dräglig pension. Avsättningen måste öka varje år.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att avsättningen till den extra pensionsavsättningen ska öka.

RESEAVTALET – KOSTNADSERSÄTTNINGAR

En målare har inte möjlighet att anpassa sitt bostadsställe för att bosätta sig nära arbetet. Detta gör att avtalets regler om resor och kostnadsersättningar får stor betydelse för anställningen. Resor har alltid varit en viktig fråga för våra medlemmar inom Måleriavtalet. Kostnaden för dessa resor innefattar mer än bara kostnad för drivmedel. Inte sällan måste målaren betala ur egen ficka för att betala trängselskatt, infrastrukturavgifter, broavgifter och parkeringsavgifter trots att dessa avgifter är hänförliga till resorna till och från arbetsplatsen.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att ersättning införs för trängselskatter, infrastruktur-, bro- och parkeringsavgifter

att tillägget för reskostnadsersättning utökas till 0,50 kr/km.

PRISLISTAN

För att göra det möjligt för ackordslagen att få en bättre förtjänst behöver prislistan justeras.

Enligt riksprislistan ges ett tillägg på 15 procent för arbeten där avståndet mellan golvet/marken och den behandlade ytan överstiger 5 meter. Avståndet behöver sänkas och en gradering uppåt behöver införas.

Riksprislistan föreskriver också ett tillägg på 15 procent när den behandlade ytan på tak och vägg är mindre än 20 kvadratmeter. Detta tillägg behöver höjas.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att prislistans punkt 631 ändras så att tillägget införs redan vid en höjd på 2,75m med en gradering av tillägget uppåt från denna nivå

att tillägget i prislistans punkt 641 höjs till 20 procent.

Trygghet

IN- OCH UTLÅNING AV PERSONAL

Måleriavtalet saknar regler om in- och utlåning av personal mellan företag. Möjligheten att låna in och låna ut personal är ett bra sätt att hantera tillfälliga förändringar av orderingången och kortvarig arbetsbrist. In- och utlåning måste dock hanteras på ett rimligt sätt.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att avtalet kompletteras med regler om in- och utlåning av arbetstagare från annat avtalsbundet måleriföretag.

ANSTÄLLNINGSSKYDDSAVTALET – UTBILDNINGSGARANTI

Ett av utbildningsavtalets syfte är att säkerställa måleribranschens kompetens och kunskapsförsörjning. Många lärlingar blir dock uppsagda under den tid de genomför den eftergymnasiala utbildningen i företagen. En del av dessa kommer aldrig tillbaka till måleribranschen efter uppsägningen. En av anledningarna är att de sökt sig till en annan tryggare bransch där de inte sägs upp vid tillfällig minskning av orderingångar. För att branschen inte ska tappa framtida kompetens måste vi utöka arbetsgivarens skyldighet att försöka omplacera en lärling innan dess att uppsägning kan ske.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att vid arbetsbrist införa skyldighet för arbetsgivaren att, inom ramen för omplaceringsutredningen, undersöka möjligheten att låna ut lärlingen till annat företag inom aktuellt turordningsområde.

TURORDNING VID ARBETSBRIST

I måleribranschen har det nästan blivit mer regel än undantag att företagen utnyttjar sin rätt att göra undantag från turordningen vid arbetsbrist. Många av undantagen görs inte för att arbetsgivaren vill behålla nyckelperson utan för att arbetsgivaren vill bli av med en obekväm arbetstagare.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att det ska gå att rättsligt pröva arbetsgivarens skäl för att göra undantag från turordningen för att säkerställa att det verkligen handlar om att kunna behålla en nyckelperson.

ÖVERVAKNING AV ARBETSTAGAREN

I allt större utsträckning och på allt fler sätt kräver arbetsgivaren att arbetstagaren ska underkasta sig varierade former av kontrollåtgärder kopplat till bland annat positioneringsteknik. Åtgärderna kan många gånger uppfattas och upplevas som integritetskränkande av arbetstagaren. Det är svårt för den enskilde arbetstagaren att bedöma om det finns en skyldighet att underkasta sig övervakningen. Arbetstagaren måste i dessa situationer få en möjlighet att samråda med sin fackliga organisation innan övervakningsåtgärden genomförs. Om Byggnads bedömer att arbetstagaren inte är skyldig att följa arbetsgivarens instruktioner ska Byggnads meddela arbetsgivaren detta varvid organisationens uppfattning ska gälla.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att det i avtalet införs en rätt för arbetstagaren att vägra att följa arbetsgivarens order om att underkasta sig en viss övervakningsåtgärd innan dess Byggnads meddelat arbetstagaren sin uppfattning.

SEMESTER

Av lagstiftning och praxis från EU framgår att arbetstagare måste tillförsäkras en rätt till betald huvudsemester. I ljuset av detta behöver vi se över avtalets semesterregler och kontrollera dessa gentemot tvingande lag.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att avtalets semesterregler ses över för att säkerställa att de är förenliga med gällande rätt.

UPPSÄGNINGSTID VID FULLGÖRANDE AV TOTALFÖRSVARSPLIKT

Sverige rustar upp och allmän värnplikt är återinförd. Att försvara Sverige och värna vår gemensamma säkerhet, frihet och självständighet är ett ansvar för hela samhället. Vi behöver därför se över vårt avtal för att säkerställa att de arbetstagare som genomför totalförsvarsplikt får det anställningsskydd som de så väl förtjänar.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att om en arbetstagare som genomför totalförsvarsplikt sägs upp på grund av arbetsbrist börjar uppsägningstiden att löpa först efter det att arbetstagaren återupptar arbetet eller skulle ha återupptagit sitt arbete.

Stopp för fusk, kriminalitet och utnyttjande

FÖRDJUPAD KONTROLL

I avtalsrörelsen 2023 införde Byggnads regler om fördjupad kontroll i övriga kollektivavtal. Måleribranschen är inte helt olik övrig byggbransch när det gäller ordning och redafrågor. Att föra in likalydande reglering i Kollektivavtalet för Måleriyrket kompletterat med de eventuella korrigeringar som tillförs i denna avtalsrörelse gör att vi kommit en bit på väg att komma åt problematiken.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att avtalet kompletteras med regler om fördjupad kontroll.

MBL 26 §

Det rekommendationsavtal som ska träffas mellan LO respektive PTK och Svenskt Näringsliv om villkoren för att frigöra sig från kollektivavtalsbundenhet i samband med utträde ur en arbetsgivarorganisation behöver omgående implementeras i Måleriavtalet.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att Måleriföretagen i Sverige via Svenskt Näringsliv medverkar till konstruktiva förhandlingar i frågan samt att det resultat som förhandlingarna leder till omedelbart ska implementeras i vårt kollektivavtal.

Arbetsmiljö

ARBETSMILJÖUTBILDNING

I Kollektivavtalet för Måleriyrkets arbetsmiljöavtal regleras idag grund- och vidareutbildning för skyddsombud. Denna utbildning är betydligt mindre omfattande än den utbildning som övriga skyddsombud i byggsektorn genomgår. Avtalet behöver därför anpassa sin reglering genom att utöka innehållet och antalet dagar i utbildningen.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att utbildningen för skyddsombuden ses över i syfte att utöka innehållet och antalet dagar.

UTÖKAD TILLTRÄDESRÄTT FÖR RSO

Kollektivavtal för Måleriyrket saknar regler som gör det möjligt för regionala skyddsombud att verka i alla företag där de behövs. Sådan regel finns i Byggnads övriga kollektivavtal.

Av denna anledning yrkar Byggnads

Att avtalet kompletteras med en bestämmelse som ger Byggnads region rätt att utse regionala skyddsombud som kan utföra skyddsuppdrag och verka på arbetsplatser såsom skyddsombud på alla arbetsplatser som omfattas av Måleriavtalet.

Jämställdhet

TILLFÄLLIG VÅRD AV BARN OCH GRAVIDITETSLÖN

Vid frånvaro med tillfällig föräldrapenning för vård av barn och ledighet med graviditetspenning från Försäkringskassan ersätter arbetsgivaren arbetstagaren med 10 procent av bibehållen lön. Denna ersättning är mycket välkommen för våra medlemmar men den behöver höjas ytterligare för att vi ska kunna jämna ut inkomsten för de som är småbarnsföräldrar och blivande föräldrar.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att nivån för ersättning från arbetsgivaren vid tillfällig vård av barn och graviditetslön ska höjas till 20 procent.

PERMISSION

Prostatacancer är Sveriges vanligaste cancerform och nästan en av tio kvinnor drabbas av bröstcancer. För dessa två cancerformer erbjuds screeningtester av sjukvården. Regelbunden testning lyfts fram som det bästa sättet att upptäcka dessa cancerformer i ett tidigt skede. Cirka 65 procent av alla bröstcancerfall upptäcks vid mammografiscreening. Trots detta så är det många som erbjuds dessa tester som låter bli att gå. Vi behöver uppmuntra alla arbetstagare att ta dessa tester och minska de hinder som finns för att genomgå regelbunden screening.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att permission ska beviljas vid mammografiscreening och screening för prostatacancer.

UTÖKAD FÖRHANDLINGSSKYLDIGHET

Många målare upplever att arbetsgivaren, som bestraffning, placerar dem på arbeten långt från deras bostad. En sådan bestraffning kan i väldigt begränsad omfattning prövas rättsligt. För att undvika att arbetsgivaren använder sin arbetsledningsrätt i ett bestraffande syfte så behöver vi införa en tröghetsventil.

Av denna anledning yrkar Byggnads

att medlem i Byggnads ska kunna begära att arbetsgivaren måste förhandla enligt 11 § MBL i de fall arbetsgivaren beordrar medlemmen arbeta på en arbetsplats som ligger mer än 50 km från bostaden.

Utgångspunkten för Byggnads yrkanden bygger i dess helhet på en 12 månaders avtalsperiod. I det fall avtalsperioden skulle bli längre kommer nya yrkanden att ställas som motsvarar värdet av den längre avtalsperioden.

Byggnads förbehåller sig rätten att under förhandlingens gång lägga till, utöka, förändra och precisera yrkandena.

Stockholm den 18 februari 2025

Mottages

Lars Hildingsson

Vice ordförande

Svenska Byggnadsarbetareförbundet

Måleriföretagen i Sverige